

- Dere kan være skikkelig stolte, Bryne-elever

Salg av «bolar» og «kafi» til inntekt for barn i «Guatemala» resulterte i tak over hodet til familien Perez Gonzales.

BERIT S. HÅRR | tekst og foto

HJELP: I en liten landsby utenfor Antigua sitter en gutt på 13 år. Med fingrene tegner han et hus i den rødlige jorden. Han vet at om tre dager vil han endelig kunne sove om natten uten å bekymre seg for drypp fra taket. Takket være Idas hjelpefond.

Det Ida Jaarvik Hetland ønsker aller mest er at alle mennesker i hele verden skal ha det bra. Hun har valgt å starte med de mange utfordringene i Guatemala.

Takket være stor økonomisk støtte fra lokalbefolkningen på Jæren er det mulig for Bryne-jenta å gjøre det hun liker aller best, nemlig hjelpe andre mennesker.

Ida er nå tilbake i Guatemala, og et av turens største prosjekter var å være med på å bygge et nytt hus til en fattig familie. Takket være innsatsen til elevene ved Bryne skule, reiste hun med 20.000 kroner mer på kontoen.

Hus på tre dager

I underkant av 10.000 kroner og litt arbeidskraft er det som skal til for at en familie kan få sitt eget solide hus. Tre dager av hostens tur ble brukt til å bygge hus for en fattig familie.

Utfordringene for familien Perez Gonzales er store økonomisk og i sommer måtte de selge kyllingene for å få råd til å kjøpe sko som skolen krever at alle elevene har. Familien på ti sover i et rom laget av sukkerrørstenger og papp. Gulvet er av leire. De deler tre senger. Leksene gjøres i sengen, for de har ikke bord.

Arbeidet med å bygge huset var fysisk krevende for en gjeng som ikke var vant med slikt arbeid. Svetten rant, og det tok ikke lang tid før vannblemmene dukket opp. Til tross for disse småplagene var humøret på topp, og motivasjonen ble fornyet etter som huset ble formet minutt for minutt.

Grunnmuren skulle graves ut, og sementen skulle blandes med styrke bare fra hendene. Mens huset sakte, men sikkert begynte å ta form, sprang familiens mange barn nysgjerrig rundt. De lo og pekte litt, men aller mest var de spent.

Med maling i ansiktet og på hendene sprang Ida skrikende etter barna som hylte av fryd. - For noen nydelige unger, sier Ida og ser beundrende bort på de nysgjerrige barna. - Jeg synes dette er en veldig fin måte å bruke pengene på for det kommer så mye mer positivt ut av det en bare tak over hodet. 70 prosent av bakteriene forsvinner når de får et gulv av sement, noe som igjen fører til bedre helse. Det er lettere å lykkes på skolen når leksene kan gjøres ved et bord og bedre hygiene med en skikkelig ovn.

Familien Perez Gonzales var overveldet og fant ikke ord da de så sitt nye hus.

- Jeg har ikke penger å gi dere, men dere vil få lønn i himmelen, sa moren i huset stille.

Som takk delte barna ut et brev der de takket for den største gaven de noen gang kunne drømme om, og at de var evig takknemlige. Det var tårer i øynene til både familien og husbyggerne.

Stort lokalt engasjement

Hvordan er det mulig for Bryne-bare kan ha en bil når jeg har 69 biler hjemme, var det en liten gutt som spurte forundret da Ida besøkte Bryne skule for avreise. Etter turen skal hun tilbake til skolen for å fortelle om turen og hva pengene deres har blitt brukt til.

- Jeg synes det er en veldig fin måte for barna å bli kjent med andre verdensdeler på. At barn på denne måten hjelper andre barn er helt fantastisk. Barna er så små, men engasjementet deres er så stort. De kan være svært stolte over arbeidet sitt, sier hun oppriktig.

- Tenk at de har bidratt til at en familie har fått hus, nye senger, ny ovn til matlaging, bord, klær og mat for en periode. Fantastisk, sier hun.

Engasjementet lokalt på Jæren er stort, og mange har bidratt på ulike måter. Loppemarked har blitt arrangert, klær har blitt delt ut og kaffemat har blitt solgt. Varme strikkeklær fra en lokal dame var med i kofferten og vil være svært nyttige ettersom det går mot kaldere tider også i Guatemala.

Hjertesaker

Idas hjertesaker dreier seg stort sett om skole, utdanning og operasjoner. I et land der mennesker som har ulike funksjonshemninger blir sett på som en straff fra onde ånder, er utfordringene store. For å bli kvitt forbannelsen, må de kvitte seg med barnet.

- En operasjon kan ikke bare redde liv, men også forandre et menneskes liv. Jeg ønsker å bruke pengene på noe som vil vare lenge.

Utstyr og medisiner til klinikker og barnehjem er andre ting som har og vil i fremtiden bli finansiert av hjelpefondet.

Daglig får hun tilbakemeldinger fra både kjente og ukjente som ønsker å kommentere arbeidet. Hun ser selv på seg som en helt vanlig jente som har lykket på grunn av mange tilfeldigheter.

- Jeg tror det at hjelpefondet er såpass lite gjør at det blir mer

FØR: Slik så det gamle etromshuset til familien ut fra utsiden.

ETTER: Familien Perez Gonzales utenfor sitt nye hjem.

personlig, noe folk setter stor pris på. De liker å se konkret hva pengene deres blir brukt til. Pengene de gir blir ikke bare en dråpe i et stort hav slik som i de større organisasjonene.

Brenner for arbeidet

Hva det er som driver en ung kvinne med så stort pågangsmot? er det mange som spør seg. For Ida er svaret klart.

- Å se at det er så lite som skal til for å hjelpe. At arbeidet oppleves som så givende. Det at jeg virkelig brenner for dette gjør at jeg får kraft til å fortsette. Brenner du for noe, har du tid til det uansett, slår hun fast.

Helt siden hun var liten har hun hatt mye å gjøre, og mener selv at hun fungerer best under press.

- Men hva er det som gjør at du

har lykkes?

- Evnen til å ha mange baller i luften samtidig har hjulpet meg veldig mye.

I det hun skal fortsette med å si organisert, dukker en historie fra barndommen opp.

- Jeg husker godt da jeg hadde overnattingsbesøk og vi lekte skole hele kvelden. Vi skulle fortsette dagen etter, så venninna mi mente at vi ikke trengte å rydde etter oss. Jeg lot som jeg var enig, men da hun hadde sovnet stod jeg opp og ryddet likevel, ler hun.

En stå-på-vilje og evne til å ikke gi opp er greit å ha med i bagasjen når hun drar på tur helt alene.

- Jeg er veldig utadvent og har lett for å komme i kontakt med nye mennesker. Det blir mer og mer viktig å utvide nettverket

HARDT ARBEID: Ida Jaarvik Hetland og broren Christoffer Jaarvik Hetland var et bra team under husbyggingen. Lillebror blandet sement, og storesøster passet på at lillebror hadde nok vann og solkrem.

mitt, og da er jo utfordringen å klare å holde på alle disse kontaktene. Det handler om å bli kjent med folk, finne ut hvem en kan stole på og hvem som er verdt å holde kontakten med videre.

Vil ikke glemme noen

Hostenes tur er første gang hun personlig har fått mulighet til å følge opp tidligere prosjekter. Det var da hun jobbet på et barnehjem for underernærte barn at hun møtte lille Jessica (9). Jessica har en tragisk bakgrunn.

Da sosialtjenesten oppdaget henne og resten av søskenflokket, levde de nærmest som dyr. De var kraftig underernærte, hadde ikke språk, kunne ikke gå, og helsesituasjonen var katastrofal. Deres prostituerte mor hadde overlatt dem helt til seg selv. Nå bor Jessica på en institusjon der

hun får tett oppfølging. Etter forholdene har hun det veldig bra, og gjensynsgleden var stor da Ida møtte sitt hjertebarne igjen.

- Det var helt ubeskrivelig. Hun ser så mye bedre ut nå, og humøret var på topp hele tiden. Jeg hadde en klump i magen før jeg møtte henne, men da jeg først så henne, var det bare en sann glede.

- Utviklingen på disse månedene har vært helt fantastisk, men ingen vet om hun noen gang vil kunne gå eller snakke skikkelig. Jeg tenker ofte på henne, sier Ida stille.

Fremtiden

Sinnsykt er ordet hun bruker for å beskrive utviklingen de siste månedene. 2000 kroner har nå blitt til 200.000 kroner, og utfordringene og mulighetene for Ida å på-

ner seg desto mer.

- Det er veldig viktig å finne de riktige prosjektene å bruke pengene på, og målet mitt er ikke å nødvendigvis tømme kontoen hver gang jeg reiser.

Idas hjelpefond er også grasrotmottaker, og etter at selvste Davy Wathne meldte overgang til hjelpefondet på tv2, har over 100 andre gjort det samme.

Foreløpning er det byen Antigua Ida har størst kjennskap til, men etter hvert ønsker hun seg lengre inn i landet der hun på mange måter ser at utfordringene er enda større. Drømmen er å drive med hjelpearbeid på fulltid, og om ti år håper hun at hjelpefondet hennes har vært med på å finansiere både skoler, sykehus og barnehjem. Uttrykket er drømmende når hun snakker om fremtiden.

BOBLET AV GLEDE: Jessica (9) og Ida hadde mye moro med såpeboblene.

FAKTA

IDA JAARVIK HETLAND

■ Kommer fra Bryne, bor i Stavanger. Engasjert i Amnesty International. Jobber med unge rusmisbrukere.

■ Bachelor i finans fra University of York i England. Masterstudent i økonomi og administrasjon ved Universitetet i Stavanger.

■ Starter på ny master i International Development på New York University i januar.

■ Opprettet Idas hjelpefond i mars 2010.

■ Nettsider: www.idashjelpefond.no www.idajaarvikhetland.blogspot.com